

ΙΩΑΝΝΗΣ Δ. ΜΠΟΥΓΑΣ
ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ ΦΩΚΙΔΑΣ
ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Βουλή των Ελλήνων
Δ/νση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Αριθ.Πρωτ.Ερωτήσεων.6286
Ημερ.κατ.7-5-2020

Αθήνα, 07.05.2020

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς: Υπουργό Δικαιοσύνης, κ. **Κ. Τσιάρα**

Θέμα: Αρχές Δικαστικής Δεοντολογίας

Κύριο χαρακτηριστικό του κράτους δικαίου αποτελεί η ανεξάρτητη και αποτελεσματική δικαιοσύνη. Σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, η Χώρα μας εμφανίζει παθογένειες συστημικού χαρακτήρα αναφορικά με το δικαίωμα του πολίτη σε δίκαιη δίκη (άρθρο 6 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου - ΕΣΔΑ), όπου σημαντικό ρόλο διαδραματίζει η απονομή της δικαιοσύνης στο πλαίσιο του δικαιοκρατικού συστήματος της ΕΣΔΑ, υπό συνθήκες που απηχούν τη θεσμική ανεξαρτησία των Δικαστών και εμπεδώνουν το αίσθημα αντικειμενικής και απροσωπώληπτης κρίσης αυτών στους πολίτες.

Το Σύνταγμα της Ελλάδας προβλέπει ότι: «1. Η δικαιοσύνη απονέμεται από δικαστήρια συγκροτούμενα από τακτικούς δικαστές, που απολαμβάνουν λειτουργική και προσωπική ανεξαρτησία. 2. Οι δικαστές κατά την άσκηση των καθηκόντων τους υπόκεινται μόνο στο Σύνταγμα και στους νόμους και σε καμία περίπτωση δεν υποχρεούνται να συμμορφώνονται με διατάξεις που έχουν τεθεί κατά κατάλυση του Συντάγματος (...)» (άρθρο 87). Περαιτέρω, «1. Απαγορεύεται στους δικαστικούς λειτουργούς να παρέχουν κάθε άλλη μισθωτή υπηρεσία, καθώς και να ασκούν οποιοδήποτε επάγγελμα. (...) 4. Απαγορεύεται στους δικαστικούς λειτουργούς η συμμετοχή στην Κυβέρνηση» (άρθρο 89). Επίσης, ορίζεται ότι «(...) Απαγορεύεται η απεργία με οποιαδήποτε μορφή στους δικαστικούς λειτουργούς» (άρθρο 23 παρ. 2) και «Απαγορεύονται απολύτως οι οποιασδήποτε μορφής εκδηλώσεις υπέρ ή κατά πολιτικού κόμματος στους δικαστικούς λειτουργούς (...)» (άρθρο 29 παρ. 3). Εκτός από τις αναφερθείσες ρητές απαγορεύσεις, το Σύνταγμα δεν περιλαμβάνει άλλη διάταξη για τους δικαστικούς λειτουργούς, ενώ ο ν. 1756/1988 («Κώδικας Οργανισμού Δικαστηρίων και

Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργιών») προβλέπει μόνο θεμελιώδη καθήκοντα και ρυθμίζει θέματα πειθαρχικού δικαίου των δικαστών.

Κατά τα έτη 2001-2002, συντάχθηκε το κείμενο που έμεινε γνωστό ως «Αρχές της Bangalore» και υιοθετήθηκε έκτοτε από τα περισσότερα σύγχρονα κράτη, στα οποία θεσπίστηκαν κώδικες δικαστικής δεοντολογίας (judicial ethics), διακηρύσσονται δε οι ακόλουθες βασικές αρχές (ως «ήπιο δίκαιο» - soft law): η δικαστική ανεξαρτησία σε προσωπικό και θεσμικό επίπεδο, η αμεροληψία του Δικαστή, όχι μόνο στο περιεχόμενο της απόφασης αλλά και στη διαδικασία, η ακεραιότητα και ευπρέπεια κατά την άσκηση όλων των δραστηριοτήτων του Δικαστή, η ίση μεταχείριση των διαδίκων, η επιμέλεια κατά την εκπλήρωση του δικαστικού λειτουργήματος.

Στο ελληνικό δίκαιο υπάρχουν διάσπαρτες διατάξεις που ρυθμίζουν ζητήματα δικαστικής δεοντολογίας.

Κατόπιν τούτων, ερωτάται ο κ. Υπουργός :

- 1.** Εάν κρίνονται επαρκείς οι υφιστάμενες διατάξεις, υπό το πρίσμα των όσων ισχύουν στα σύγχρονα κράτη και
- 2.** Εάν σκοπεύει να θεσπίσει Κώδικα (Αρχές) Δικαστικής Δεοντολογίας, δεδομένου ότι η ορθή εφαρμογή της δικαστικής δεοντολογίας συμβάλλει στην απονομή αποτελεσματικής δικαιοσύνης, καθώς και στην εμπέδωση του κύρους των δικαστικών λειτουργιών και του δικαϊκού συστήματος.

Ο ερωτών

Ιωάννης Δ. Μπούγας

Βουλευτής Φωκίδας

Αν. Κοινοβουλευτικός Εκπρόσωπος